

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vniuers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

29. Quæda[m] aliæ quæstiones de eode[m] præcepto annuæ confeßionis
diluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

diebus audiendi, Diuinum officium quotidie persoluendi, vel voto susceptum, vel lata lege mandatum. Obligatio verò secundi generis, elapsu temporis minimè finitur: & talis est obligatio annuæ confessionis. Hoc enim est quod Iurisconsultus tradit in l. *Celsus*, ff. de reperi. arbitris. §. sed ipse, & habetur in cap. cum dilecti, de dolo, & contumacia. Si Titius ad Calendas Ianuarias soluere aliquid debet, duo præcepta siue mandata sunt; vnum, vt soluat ad Calendas Ianuarias; alterum, vt soluat absolute & simpliciter: ac proinde si ad Calendas Ianuarias non soluerit, nõ est ad soluendo liber. Nec enim, si vna obligatio definit, secunda quoque desinit. Pari ratione cum nobis præcipitur, vt ad annum confiteamur, duo præcepta dantur, vnum, vt ad annum; alterum, vt absolute & simpliciter confiteamur: ac proinde qui in vno anno confessi non sunt, proximè sequenti, vbi primum commodè possunt, confiteri ipso iure coguntur; talia etiam erant olim Ecclesiæ mandata, cum statuit, vt in Paschate, & Pentecoste Catechumeni Baptisma susciperent; hoc est, ne vltra Pascha, vel Pentecostem baptismum differrent: quod si impediti, tunc non susciperent, quum primum commodè possent, ad baptismum accederent: vt dixit Palud. 4. dist. 17. q. 2. art. 5. in secundo casu. Sic etiam olim in vetere Hebræorum populo, qui legitime impediti primo mense Pascha non celebrabant, non differrebrandi officium & opus vique ad primum menslem anni proximè sequentis; sed celebrare Pascha, secundo mense cogebantur.

Nonò quæritur, An præceptum annuæ confessionis sit datum causa Eucharistiæ suscipiendæ, an verò potius absolute & simpliciter per se, ob maiorem videlicet ipsius confessionis sacræ cultum & venerationem. Quidam sensisse videntur, nullum esse præceptum annuæ confessionis per se; sed ratione Eucharistiæ: ad quam legitime, & indonè percipiendam, requiritur sacræ peccatorum confessio. At cõmuni est sententia receptam esse per se præceptum de annua confessione faciendâ. Sic docet S. Tho. in 4. dist. 17. q. 3. ar. 1. ad quæst. 3. Bonauent. 4. dist. 17. par. 1. dist. art. 1. q. 1. & ceteri: quæ mirum vera est sententia, & maximè probanda. Nam in c. *Omnes viri* que sexus, vt utrumque præcipitur, & vt quisque semel in anno confiteatur, & vt in Paschate Eucharistiam sumat, Dices primum, non præcipi absolute ratione sui, sed ratione & causa secundi. Sed profecto repugnat id, quod in Decreto dicitur: *quisque semel in anno confiteatur*: nam si annua confessio ratione Eucharistiæ præciperetur, præceptum non daretur simpliciter de confitendo semel in anno; sed de confessione faciendâ, quo tempore Eucharistia nobis est Ecclesiæ lege seruanda. Quo fit vt vtrumque præceptum per se seorsum aliquando violetur, si quis enim semel in anno est confessus, & deinde lethalis peccati conscius in Paschate ad Eucharistiam accedit, in præcepto & lege seruanda de Eucharistia, peccatum perpetrat, quippe sacrilegium admittit eam indigne suscipiens, & tamen præceptum annuæ confessionis faciendæ sine vilo peccato implet & seruat, cum alioquin eo anno fuerit integrè, & legitime confessus. Item qui facta, quam debebat, annua confessione, Eucharistiam in Paschate non percipit, Eucharistiæ præceptum

negligit, confessionis nõ item. Deinde, qui in Paschate Eucharistiã sumeret, nulla cõfessione peccatorum præmissa, quia videlicet nullius culpæ lethalis reum & conscius se agnosceret, Ecclesiæ præceptum de Eucharistia accipiendâ implet; & tamen si eodem anno, postea in lethale peccatum lapsus, id confiteri negligeret, præceptum annuæ confessionis omitteret.

Cap. XXIX.

Quædam aliæ quæstiones de eodem præcepto annuæ confessionis diluuntur.

PRIMO quæritur, An Monachi sæpius quàm semel in anno, peccata cõfiteri debeant? Non est dubitandum, Monachos S. Benedicti institutum professos, debere amplius quàm semel in anno ad sacram peccatorum cõfessionem accedere. Nam in Clem. Ne in agro dominico, §. sancti, de Statu Monacho, ita statuitur. *Singulis mensibus tam in Monasterijs, quàm extra sub iata occasione quacumque ad confessionem, saltem semel, accedant omnes, ac singuli Monachi.* quod Decretum, vt Cardinalis, Imola, & alij eo in loco communiter interpretantur, Monachos tum atro, tum candido amictus genere vtentes comprehendit: immò moniales quoque S. Benedicti, quas vocant obseruantes. Nec mirum videatur, Monachos singulis mensibus ad semel confitendũ præcepto & lege compelli: quoniam illi perfectioris vitæ genus profitentur; ac idcirco arctiori quoque viuendi norma & regula sunt alligati. Illud ergo in dubium & quæstionem vocatur, An si solum venialibus illi noxis teneantur, eas confiteri singulis mensibus debeant? Lethalium enim criminum confessionem eis esse faciendam, nemo ambigit: & lethale peccatum confessi, venialia, si se hisce culpis obstrinxerint, confiteri minimè compelluntur. Duas inuenio hac de re opiniones; vnã quàm Sotus probauit in 4. dist. 18. q. 1. art. 3. Monachos eiusmodi nequaquam adstringi ad venalia confitenda, si omnis culpæ lethalis expertes fuerint. Hoc ille probat, quia Ecclesia venialis culpæ confessionem imperare nemini potest: cum ea non sit confessionis materia necessaria. Altera opinio affirmat, Monachos debere confessionem venialium facere vnoquoque mense, tamen si eos nulla omnino lethalis premat conscientia: quam sententiam Nauar. de Penit. dist. 6. cap. Placuit, num. 122. & Caietan. in Opuscul. tom. 1. tract. 5. q. 1. vt probabiliolem & veriolem amplexati sunt. Et merito. Nam in Clem. super memorata simpliciter & absolute præcipitur, vt Monachi singulis mensibus confiteantur: at vbi ius non distinguit, nec nos distinguere debemus. Obijcies Ecclesiam in cap. *Omnes viri* que sexus de Penit. cõ. remiss. sanxisse, vt omnes fideles semel in anno sua peccata confiteantur, & tamè, vt superiori capite à nobis est dictum, probabilior est opinio, ea lege fideles minimè teneri, qui se solis culpis venialibus alligarunt: ergo nec Monachi singulis mensibus venialium peccatorum cõfessionem facere, Clementina lege coguntur. Respondendo negando, esse eadem iuris de Monachis, quod de ceteris fidelibus Christianis. Iam enim superius contra Sotum ostendi, esse penes Ecclesiam

potestatem statuendi, vt fideles venialia peccata confiteantur: non tamen expedire, vt huiusmodi lex generalis feratur, quæ obliget vniuersos. Potuit tamen merito ea lex constitui, quæ Monachos teneret, quippe qui arctius & perfectius vitæ institutum sectantur, magisq; à crebris peccandi occasionibus semotum. Nec Soti nos ratio cõuincit; negantis, venialia peccata necessariam esse cõfessionis materiam. Non enim diffitemur, iure diuino venialia peccata non esse ex necessitate confitenda; cum Christus id nusquam mandauerit: præcepto tamen Ecclesiastico veniales noxæ confessioni subijci iure possunt: quod enim Christus solummodo tanquam consilium nobis reliquit, id potuit Ecclesia præcipere, præsertim si vtile & salutare sit, & quod à nobis præstari commode possit. Talis est frequens confessio venialium in Monachis solitaria vitæ addictis. Quamuis autem, Ecclesia iubente, Monachi prædicti singulo quoque mense confiteri peccata cogantur; consuetudine tamen vsu recepta, eiusmodi lex potest alicubi abrogari.

Secundò queritur, An ea lex adeo Monachos obstringat, vt si aliquo mense absq; vlla causa legitima venialium confessionem omittant, in lethalem culpam incurrant? Sotus loco citato negat, posse Ecclesiam præcepto sola venialia confitendi, tantam obligationem imponere: quia venialium, inquit, confessio non videtur esse res tanti ponderis & momenti. Alij tamen, vt Nauarrus & Caietanus *supradictis in locis*, probabilius affirmant, eiusmodi præcepto tantã obligandi vim, & potestatem inesse. Nam qui voueret peccata venialia se confitendum ter, vel quater in anno, eiusmodi votum eum grauius alligaret; at non minoris est vinculi hac in parte præceptum Ecclesiæ, quàm votum propria voluntate susceptum. Et tamen venialis noxa res est leuis & parua; at sacra venialium peccatorum confessio, nõ est res parui momenti: quia est Sacramenti vsus, quo gratia nobis diuina confertur, & quo vitam emendamus atque corrigimus, quo item peccatorum fordes, ac maculæ eluuntur.

Tertio queritur, An per quilibet peccatorum confessionem, coram proprio Sacerdote factam, satisfaciamus annuæ confessionis legi Ecclesiasticæ? Hoc nihil aliud est, nisi querere, An Titius si semel in anno sua peccata confiteatur, non tamen omnia, aut confiteatur quidem omnia, sed sine legitima cordis pœnitentiã, aut citra debitam conscientie discussionem, præceptum obseruet contentum in Canone, Omnis vtriusque? Duz sunt opiniones planè diuersæ: prima docet satisfieri præcepto, etiam si integra confessio non fiat, aut legitimus peccatorum desit dolor & detestatio, aut idoneum propositum cauendi peccata in futurum, aut diligens peccatorum discussio: dummodo nihil horum in confessione dedita opera, aut per negligentiam, siue ignorantiam affectatam, quam vocant, quamuis per crassam à pœnitente fuerit admissum, quod est perinde, ac si diceretur: Tameñ culpa Titij in confessione, Sacramenti effectum impediãt, nimirum gratiam, dummodo tamen non de industria, aut per affectatam negligentiam gratiã aditum intercludat, valet confessio, nec Titius illam eodem anno re-

petere debet: quamuis de culpa commissa dolere cogatur per veram cordis pœnitentiam. Ita S. Thom. in 4. dist. 17. q. 3. art. 4. ad q. 1. Durand. *res. lib. 2. dist. 1. q. 13.* Palud. q. 8. Capreol. q. 2. art. 2. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 19. §. 5. Syluest. *confessio* 1. qu. 22. c. 13. Tabien. *confessio* 2. nu. 42. Caiet. in *opus. c. 10. 1. r. 1. §. 4. 5. c. in Summa verbo, absolutio*, Sotus 4. dist. 18. q. 3. art. 2. c. 3. Canus in *Releñ. de Penit. part. 5. Victor in Sum. de Confessio. nu. 14. 4. alias 157. Nauar. in *Manua. c. 7. nu. 12. c. de Penit. dist. 5. cap. Fratres*, num. 30. c. 33. Ledesma. 4. 2. par. q. 8. art. 1. Couar. in *cap. Alma mater* 2. §. 4. nu. 13. & videtur hæc sententia esse cõmunis. Hi omnes auctores sunt ea ratione permoti, quod quæuis cetera de Sacramenti præcepta cum lethali peccato implentur, rata tamen est & firma eorum obseruatio: ergo pari modo quamuis annuæ confessionis præceptum cum peccato obtemus, quia videlicet non confitemur omnia lethalia peccata, aut si confitemur omnia, absque debito animi dolore id facimus, præceptum tamen obseruamus, & Ecclesiæ satisfacimus, Ecclesia enim interiores actus non imperat. Itẽ quia nimis scrupulosum esset, tot peccatorum confessiones, vt inanes & irritas repetere, & iterare. Secunda opinio tradit, Titium eo, quo diximus modo, confitentem, Ecclesiæ præceptum nequaquã implere; ac proinde eodem anno iterum confiteri debere. Hæc est opinio maioris in 4. dist. 17. q. 9. Andriar. in 4. q. de *Confess. dub. 5.* Bonauen. in 4. dist. 17. 2. part. dist. art. 2. q. 3. Gabriel. *ibid. q. 1. art. 3. dub. 2.* Angel. *Confessio* 1. nu. 14. Rosel. *Confessio* 1. nu. 3. c. 4. Medina *trakt. de Confess. q. 1.* qui id opinatur ob eam rationem, quod Ecclesia, cum annuam confessionem præcipit, eam fieri iubet, quam Christus instituit quoniam nil aliud præcipit, nisi frequentem Sacramenti diuinitus instituti vsus; at Confessio à Christo Domino instituta, debet esse omni peccatorum integra, & debito ac legitimo cum eorum dolore coniuncta, ergo talem confessionem Ecclesia imperauit. Neque aliorum inquit, ratio conuincit, qui dicunt, Ecclesiam actus interiores non posse præcipere. Namque Ecclesia annuam confessionem indicens, nequaquam imperat nobis actus interiores; sed exteriores, confessionis nempe, & Eucharistiæ Sacrosanctiã vltimã adeo vtilem nobis atque salutarem. Cum autem confessio, vt est à Christo instituta, debeat esse integra omnium peccatorum, & cum debita eorum dem detestatione, hinc efficitur, vt qui talem non facit, Ecclesiæ legem nõ seruet: quia legis & præcepti substantiam non implet scienter. Dices, Titium sic confitentem, ius quidem diuinum violare; non tamen legem Ecclesiæ. Respondent, Titium ea in re duplicem mali deformitatem admittere, vnam, quia ius Diuinum ex parte peritum, dum non aut in integrum, aut, sine debito dolore, vel conscientie debita discussione confessionem peccatorum facit, & hoc peccatũ in committendo cõsistit: est enim sacrilegi crimeo, quo Titius indignè Sacramentum suscipit; alteram verò deformitatem in eo, quod annuam confessionem ab Ecclesia imperatã nõ facit vt debet, & hoc peccatũ in omittendo contrahitur: quoniam licet Titius confiteatur, eam tamen confessionem annuam omittit, quam Ecclesia præcipit. Cum verò illis obijciatur: Cetera Sacramentorum*

præcepta

præcepta re ipsa feruantur, quamuis cum lethali peccato impleantur, ergo idem iuris est de præcepto annuæ confessionis faciendæ. Respondent, diuersam esse rationem de annuâ confessione, atq; de cæteris: quippe annuâ confessio consistit in hoc vt omnia peccata confiteamur, & cum legitima eorum detestatione: at verò substantia aliorum Sacramentorum talia minimè requirit & postulat; & ideo eorū præcepta, etiam si peccando impleamus; re ipsa tamè seruamus. Cæterum quicquid isti dicant, mihi magis probatur prima sententia S. Thomæ, & aliorum, quos supra memorauimus. Et substantia huius præcepti in eo consistit, ne dedita opera, siue scienter aliqua peccata omitamus, aut per negligentiam, siue ignorantiam affectatam: ne item scienter, aut ex ignorantia affectata debitam conscientiam discussione, aut contritionem cordis missam faciamus. Sic enim benignius & mitius huiusmodi præceptū interpretantur primæ opinionis auctores: & merito, ne poenitentes, & suorum peccatorum confessionem facientes crebris scrupulis grauiter diuentur.

Quartò queritur, An si Titius proprio Sacerdoti confiteatur, & culpa sua à peccatis non absoluitur, annuæ confessionis legi satisfaciatur; veluti si publicus vsurarius, aut meretrix ad confitendum accedat. Sunt qui id asserunt ex eo quod habetur in c. *Quod quidam, de Pœnit. & remiss.* ubi Pontifex rogatus, respōdet, eorum, qui quamuis confiteri velint, si tamen à peccatis abstinere nō posse dicant, confessionem esse recipiendam. *Quia tamen, si inquit ille, non est vera huiusmodi poenitentia, admittenda tamen est eorum confessio, & crebris ac salutaribus moribus poenitentia indicenda.* Ita videntur sentire Richardus in 4. dist. 17. ar. 2. q. 8. ad 5. Can. de Pœnit. par. 5. Victo. in Sum. de Confess. nu. 150. alijs 163. Verum mihi magis placet, quod alij censent, quos dixi poenitentes, annuæ confessionis præcepto nequaquam satisfacere: nō quia à peccatis illi nō absoluitur, sed quia sua culpa nō absoluitur. Nam quamuis Ecclesia solum præcipiat, vt semel quolibet anno confiteamur; non tamen præcipit, vt absoluiamur, ac proinde satis est, si culpa nostra absolutionem non impediamus: vt enim constat ex c. *Omnes vtriusq; sexus, de Pœnit. & remiss.* licitum est ab Eucharistia in Pœchate abstinere, ex proprij Sacerdotis consilio, ergo verè quis annuæ confessionis præceptū implet, etiam si à peccatis minimè absoluitur, quādo absolutio in aliud tempus Sacerdotis consilio, ab lq; poenitentis culpa differtur: At tamen qui suo vitio à peccatis nō absoluitur; aut quia sunt publici peccatores, aut quia asserunt se de peccatis non dolere, aut non posse se à peccando in posterum abstinere, annuæ confessionis præceptū minimè feruant. Sic Duran. in 4. dist. 17. q. 1. ad 2. Palu. ibid. q. 7. in quinto modo ad 2. Sylu. Confessio 1. q. 22. Antonin. 3. p. tit. 14. c. 19. §. 2. Tabienf. Confessio 2. nu. 42. Sor. 4. dist. 18. q. 3. ar. 3. consil. 2. Pontifex verò in eo cap. *Quod quidam*, solum significat hosce poenitentes ad confessionem esse admittēdos, videlicet, vt dirigantur, corripiantur, & moneantur salutaribus documentis & consilijs; quo fiet, vt paulatim illi, Deo adiuvante, ad cōfitemdum idoneæ atque legitime præparentur.

Quintò queritur, An qui semel est in anno confessus, si denuo in eodem anno lethale peccatum

admittat, confiteri eo anno iterū debeat? Respondeo, minimè, satis est, si illud peccatum anno proxime sequenti cōfiteatur, iam enim antea ille Ecclesiæ præceptum seruauerat, cum annuam fecit peccatorum confessionem, nec ampliùs quàm semel in anno confiteri quis Ecclesiæ lege compellitur. **QVAERES**, an qui semel in anno confiteatur, & statim post confessionem meminit se certum peccatum fecisse, quod bona fide per obliuionem inter confitendum prætermisit, debeat eo anno id, quamprimum commodè poterit, confiteri? Respondeo, minimè, & tuta conscientia potest eius peccati confessionem in annum proximè sequentem rejicere & prorogare, quoniam integram omnium peccatorum, quorū tunc meminerat, confessionem fecit, & idcirco Ecclesiæ de annuâ confessione præceptum impleuit. Sylu. Confessio 1. q. 2. casu 5. Sor. 4. dist. 18. q. 1. ar. 4. Nauar. in Manual. ca. 2. nu. 10. Ledesin. in 4. 2. par. q. 5. art. 5. d. 2.

Sextò queritur, An pueri lege annuæ confessionis teneantur? Respondeo, eos teneri statim atq; sunt rationis compotes. Hoc enim præcepto Ecclesiæ planè statuitur: *Omnis fidelis, siue vir, siue femina, cum ad annos discretionis peruenerit, sua peccata confiteatur.* **Obijcies**, pueros legibus humanis minimè alligari, vt insinuat c. 1. de Delictis puero. Respondeo, pueros dū sunt rationis impotes, legibus humanis adstringi non posse, compotes verò rationis posse, cū sint boni atque, ac mali capaces. Prædicto autem cap. 1. de Delictis puero. solum dicitur, pueros quamuis rationis compotes, si contra leges & iura delinquant, poena legis solita & visitata non esse puniendos, sed arbitrio Iudicis, quapropter pueri cū rationis vsum attingūt, lege annuæ confessionis tenentur: verum si eam neglexerint, puniendi à Iudice non sunt poena constituta in c. *Omnes vtriusq; de Pœnit. & remiss.* Neq; enim sunt, vt ibi dicitur, ab ingressu in eadem sacram prohibēdi, nec Ecclesiastica sepultura priuandi, nec excommunicatione feriēdi, nisi cū agunt duodecimum, aut quartum decimum ætatis annum, vt aiunt Sorus 4. dist. 18. q. 1. a. 3. Cordub. in Sum. Casuum, q. 60. Cæterum falsum mihi omnino videtur, quod eo loco tradit Sorus; ait enim: Ecclesia suis præceptis & censuris non vult pueros ante duodecimum, vel quartum decimum annū cogere, sed relinquit eos in iure diuino. Hoc Cordubensis, loco citato merito confutat. Nam est expressè cōtra verba Canonis, cum ad annos discretionis peruenerit. Est contra morem in Ecclesia receptū: pueri enim ante duodecimum annū confiteri solent, & rem diuinā, in diebus Dominicis, & festis audire: & si beneficiū Ecclesiasticū habent, coguntur diuini officij preces Horarias recitare, & in ieiuniorū diebus à carnibus abstinere: & si scienter ex ira Clericos percutiunt, ab excommunicatione absoluitur, ergo legibus Ecclesiasticis tenentur, vt capite proximè sequenti iterū dicam. c. *Pueri, de sent. excom.* dicitur: *Pueri, qui in Canonem inciderunt sententia promulgata siue ante, siue post pubertatem.* Glossa ibi ait, intelligere pueros dolī capaces. **QVAERES**, quando pueri censentur rationis compotes? Respondeo, in ætate, in qua cognoscunt se grauiter peccare: in qua discernunt bonum à malo, honestum à turpi: nam tunc quando lethaler delinquant, incipiūt hoc Sacramēto tanquā remedio post Baptismum

indigere, in quibusdam pueris citius, in alijs tardius incipit rationis vfus; in plerisque contingit ad finem septennij, vel ad octauum ætatis annum. Sic Glossa in cap. *Omnis vtriusque* de Penit. Rich. 4. dist. 17. nu. 2. q. 4. ad 6. Gabr. q. 1. ar. 2. Sot. 4. dist. 18. q. 1. art. 3. Nauar. in Man. c. 21. nu. 88. At Anton. 2. par. tit. 9. c. 8. f. 2. dicit, masculos pueros hoc præcepto teneri, quãdo habent ætatis annos decem, & dimidium, & aliquantulum vltra: puellas verò, quando habent ætatis annos vndecim, & dimidium, & aliquantulum vltra: quod probat testimonio Ancharani, & quorundam aliorum dicentium, tunc obligari hac lege pueros, cum sunt futuræ pubertati magis propinqui & vicini, quã infantia præterita. Sed prima opinio communis est verior.

Septimò quæritur, An qui semel in anno confitentur Relegiosis Mendicantibus, quibus est Pontificium priuilegium concessum, vt annuam poenitentium confessionem, si velint, excipiant, Ecclesiæ præcepto, & Canonibus, *omnis vtriusque sexus* satisfaciant? Hanc quæstionem supra diluimus, cum de Priuilegijs fratrum Mendicantiũ tractauerimus, vbi in vtriusque partem argumētis productis breuiter ostendimus eos satisfacere, id Pontificia Constitutione Leonis X. declarante, eos scilicet poenitentium Ecclesiæ præceptum ac legem de sacra semel in anno confessione faciendâ seruare.

Octauò quæritur, An præceptum annuæ confessionis sit iuris diuini, an verò solum Canonici? Quidam asserunt esse iuris diuini; alioqui enim si solum esset Canonici iuris, interna mentis peccata confiteri minimè oporteret, cū ea iuri & potestati Ecclesiæ minimè sint subiecta. Item qui lethalibus tantummodo internis peccatis teneretur obstrictus, ea confiteri lege, ac iure minimè cogetur, cum Ecclesiæ actus mentis interiores præcipere non possit. Adrian. in 4. q. 1. de Confess. f. *Alij probant confessionem*, quamuis censere videatur, annuam confessionem absolute & simpliciter esse iuris humani; at pariter quoque concedit, penes Ecclesiã ius esse, & potestatem in mentis interna peccata. Verumenimverò cõmunis Theologorũ recepta sententia est, vt 10. l. lib. 5. ca. 10. q. 1. notatum à nobis est, Ecclesiã iurisdictione non habere per se simpliciter in interna mentis delicta, propterea quod actus interni sua natura, humanam cognitionem latent ac fugiunt. Quare dicendum est, annuam confessionem vt annua est, hoc est, vt certo tempore sit, esse quidem iuris Canonici, cum solum tempore necessitatis, quale est mortis periculũ, confiteri diuino iure debeamur: at verò quod quisque fidelium quotannis confiteatur, Ecclesia imperauit. Cū autem illa iusserit, confessionem fieri quotannis, qualem Christus instituit, ideo confiteri debemus interna etiam peccata, quoniam integram peccatorum confessionem iure diuino facere nos oportet. Præterea, tamen etiam quis sola interna habeat peccata, ea semel in anno confiteri debet: nõ enim Ecclesia aliquem actum mentis internum, sed frequentem confessionem à Christo Domino institutam, quod exterius est virtutis officium, sua lege præcepit, & imperauit, vt confessionem, quã Christus Dominus fieri iussit ad reparandum post baptismũ lapsum, semel faceremus quotannis. At per quoduis lethale peccatum siue externum, siue internum à gratia decidimur ac labimur. **QVAERES,**

an confessionem annuam Ecclesia imperauerit ob periculum obliuionis peccatorum? Sot. in 4. dist. 18. q. 1. a. 4. post concl. 6. affirmat, vt etiam Mai. 4. dist. 17. q. 2. Marfil. eod. lib. c. dist. q. 12. ar. 2. dub. 4. Medin. 1. r. 1. de Confess. q. 14. Sed alij probabilius negant, ea ducti ratione, quod nullo iure diuino cogimur confiteri nisi peccata, quæ debita & legitima adhibita diligentia in memoriam venerint. Ergo indixit annuam confessionem Ecclesia, quia voluit huius sacramenti frequentem esse vsum, ex quo videlicet manant in nos utilitates, & emolumenta quamplurima, & maxima. Syl. confessio 1. q. 2. casus 5. Caiet. in Sum. Confess. in conditione 13. V. l. de Sacram. Confess. q. 121. alias 131. Nau. in Man. c. 25. n. 35. Casus de Penit. p. 5.

Nonò quæritur, An legem annuæ confessionis possit Ecclesia abrogare? Respondeo, Ecclesiasticam legem posse quidem ab Ecclesia ex parte, vel ex toto antiquari, & deleri, cū iusta & debita subest causa; ac proinde cum lex annuæ confessionis sit canonica, potest Ecclesia auctoritate, quæ etiam est sancta, tolli: At verò quoniam iuris est diuini, vt tempore necessitatis confiteamur, nequit Ecclesia confessionem in perpetuum abrogare. Sic enim alioqui ius diuinum tolleretur. Quare solum potest annuam confessionem Ecclesia abolere ad tempus, nisi iudicet certos aliquot annos: nihilominus vbi necessitas confessionis intra id temporis occurreret, quale esset probabile mortis periculum, confiteri quisque deberet. Hęc colliguntur ex S. Thoma in 4. dist. 17. q. 3. art. 1. q. 5. Richard. eod. lib. c. dist. ar. 2. q. 7. Palud. q. 2. ar. Antonin. 3. par. tit. 14. cap. 19. f. 1. Soto in 4. dist. 18. q. 1. ar. 5.

Decimò quæritur, An auctoritate pontificia possit quis eximi à lege annuæ confessionis? Respondeo, posse eximi, iusta tamè & legitima causa. Nam Principis indulgentia potest quis humanis legibus solui. At verò quia iuris diuini est, vt quisque tempore necessitatis confiteatur, nemo potest ita in perpetuum (vt diximus in superiori quæstione) auctoritate Pontificis, à confessionis lege excipi, vt liber sit penitus à confessione peccatorum tempore necessitatis faciendâ.

Vndecimò quæritur, An lex annuæ confessionis ipsum Romanum Pontificem teneat? Respondeo Nauarrus de Penit. dist. 5. circa primam partem Glossæ nu. 32. Si sequamur opinionem Theologorũ, dicentium Pontificem esse Concilio Generali superioriorem, dicendum est, Pontificem hac lege nõ teneri, cum ea sit à Concilio Lateranensi Generali sub Innocentio III. constituta. Si verò cum ijs sentiamus, qui Generale Concilium volunt esse Romano Pontifice superius, dicere oportet, hac eum lege teneri & adstringi. Sed ad rem nostram nihil facit sententiã diuersitas: quoniam tamen ex hypothesi daremus, concilium esse maioris auctoritatis, quàm sit Pontifex Romanus, quod verum non est, adhuc tamè Concilij legibus minimè teneretur, donec Concilium pontificia auctoritate ratum & firmum, ipse Summus Pontifex haberet. Quare simpliciter dicendum est, Romanum Pontificem Concilio Generali superioriorem esse, & hac lege minimè alligari, sic, vt ipse legis poenis subijciatur; ex quo tamen & bono subiectum esse. Hac enim ratione, cum de legibus in vniuersum tractaremus, diximus, Principem suis legibus teneri, iuxta illud: *Patere legem, quem tu ipse iulerris.*

Vltimò

Ultimò quæritur, An quis debeat lethalia peccata confiteri oblata opportunitate confessarij, si probabiliter credit futurū, vt intra annum copiam Confessarij habiturus non sit? Communis videtur esse sententia, debere eū id facere. Richa. in 4. dist. 17. q. 3. g. 6. Anton. 3. p. ii. 14. c. 19. §. 3. Gabriel. 4. dist. 17. q. 1. art. 3. dub. 1. Mai. ibid. q. 2. Nauar. in Man. c. 2. nu. 10. Syluett. Confessio. 1. q. 2. Medin. de Confess. q. 14.

Cap. XLI.

DE QUINTO ECCLESIAE
PRAECEPTO, ID EST,De sacro Domini Corpore in Paschate
sumendo.

PRIMO quæritur, An Canonico iure in Paschate Eucharistiae Sacramentum Christiani fideles suscipere debeant? Respondeo, in ea. Omnis quilibet de Pœnit. & remiss. sic esse sancitum: vt singuli Christiani fideles suscipiant in Paschate Eucharistiam, nisi proprij Sacerdotis consilio ob aliquam rationabilem causam, ad tempus, ab eius modi perceptione duxerint abstinendum. Alioquin viuui ab ingressu & aditu Ecclesiae arceantur; & mortui, Christiana careat sepultura. Hæc ibi Teles. Tho. 3. p. q. 80. a. 10. ad 5. semper à principio Ecclesie nate: is fuit Ecclesiasticum præceptum, vt fideles Christiani Eucharistiā susciperent. Olim primis illis Ecclesie temporibus, singuli quotidie sacrum Christi corpus suscipiebant; vt testari videtur Anacletus Episc. 1. & refertur c. Episc. de Consecr. dist. 1. postea verò Fabianus, vt habetur in cap. Epi non frequenter, de Consecr. dist. 2. præcepit, vt singuli saltē sacram cōmunionem acciperent, ter in anno, videlicet, in Natali Domini, in Paschate, & Pentecoste. Soter in c. In Cena Domini, de Consecr. dist. 2. videtur statuisse, vt singuli Corpus Domini susciperent in die Cœnæ Dominicæ.

Secundò quæritur, Quid nomine Paschatis ius Canonico intelligat? Respondeo: Ante declarationem huiusmodi iuris factam ab Eugenio. 4. dubitabant Doctores, an præcisè solus dies Dominicæ Resurrectionis; an verò cum duobus proximè sequentibus, nomine Paschatis accipi deberet. Vnde Panormitanus in c. Omnis vtriusq; de Pœnit. & remiss. dicit, nomine diei Paschatis significari ipsam diem Dominicæ Resurrectionis cū duobus diebus proximè sequentibus. Quæstio. inquit, qui in die sancto Dominicæ Cœnæ cōmunicaret, præcepto satis faceret ob consuetudinē receptā, quæ sic præceptū interpretatur, ut Eugenio Quartus declarauit contineri & ipsam diē Paschatis, & quōque præterea dies, qui ipsam proximè præcedunt, ac sequuntur, qui ipsam consequuntur. Ita referunt Maior in 4. dist. 17. q. 2. Sylu. in verb. Eucharistia. 3. Cai. in Sum. Communio; Tabien. verb. Communicare nu. 7. & Nauar. in Manuali cap. 21. nu. 45. Ledesma in 4. q. 14. art. 3.

Tertiò quæritur, An qui sunt excōmunicationis vinculo obstricti, aut interdicto subiecti, excusentur ab huiusmodi præcepto? Respondeo cum Nauarro in Man. ca. 21. nu. 45. eos ab hac lege excusari, nisi per ipsos steterit, quo minus ab excōmunicatione & interdicto absoluantur. At quādo ita sunt impediti, vt absolui nequeat, excusantur. QVÆRITUR, an idem iuris sit de eo, qui est poena siue vinculo suspensionis obstrictus. Respondeo, vniuer-

sim non esse idem iuris, de suspensis, quod de excōmunicatis & interdictis: nam hi generatim à Sacramentis prohibentur, illi verò non item: Si tamen suspensi arceantur vel speciatim ab Ecclesia, vel generatim à Sacramētis, aut à sacra Cōmunionē, tunc idē iuris est de vtriusq; Naua. loco citato.

Quartò quæritur, An hoc præceptum implere intelligatur is, qui quolibet quadragenarij ieiunij die, quod proximè ante Pascha seruat, suscipit Eucharistiae diuinū epulū? Respondet Nauar. in Man. c. 21. nu. 45. non implere, nisi aliud fuerit vsu & cōsuetudine legitima & præscripta receptum, aut nisi Pontificio Priuilegio id fuerit cōcessum. in quibusdā dicecesibus dicitur esse vsu præscripto legitime receptū, vt præcepto satisfaciāt, qui in diebus Quadragesimæ id seruāt. Laurentius Episcopus Prænestinus Cardinalis quatuor Coronatorū testatur, Clementē VII. declarasse, vt in quolibet die Quadragesimæ possint fideles in Hispaniæ partibus sacrum Christi corpus sumere, vt Ecclesie præcepto satisfaciāt. Declarationē hanc habet Cōpendiū priuilegiōrum fratrum Minorū & aliorū Medicantiū & nō Medicantiū impressū Neapoli Auctorib. seu collectorib. Alphōso Casarubio, & Hieronymo à Sorbo instituti Capuccinorum.

Quintò quæritur, An qui in Paschate Eucharistiā non susceperit, iure ipso debeat cāstatim post Pascha percipere? Dux sunt opinionēs, vna docet Eucharistiæ perceptionē tuta cōscientiā ad alterum vsq; anni proximè consequentis Pascha posse differri. Ita S. Anton. p. 2. tit. 9. c. 9. §. 53. Sylu. Eucharistia 3. q. 15. disto 3. Tabien. in verb. Communicare nu. 10. Armi. Cōmuniō nu. 6. Medi. tract. de Pœnit. questione de Confessione semel in anno faciendo. Alter Medi. in Instruēt. Confessio. lib. 1. c. 14. nu. 42. Sor. in 4. dist. 18. q. 1. a. 4. & Victor. in Sum. nu. 148. & Ledesma in 4. p. 2. q. 2. art. 5. dub. 2. qui quidē eo argumento mouetur, quod qui rem diuinam certo die audire, aut ieiunium seruare, aut diuinas preces recitare lege compellitur, eo die elapso est lege solutus ac liber. Altera est opinio, eum hominem post Pascha Eucharistiā sumere oportere, quandoquē cōmodè potest. Hęc opinio placuit Nauar. in Manuali, c. 21. nu. 45. Mai. in 4. dist. 17. q. 2. §. Contra reciduum, ad finem, Palud. in 4. dist. 12. q. 1. a. 5. concl. 1. etiam placet mihi. Idem enim iuris est de huiusmodi præcepto, quod de confessione annua peccatorum faciendā: nos verò supra docuimus, qui semel annuam confessionem omitteret, post annum illum exactum, confiteri peccata debere, cum primū dabitur occasio. Vtrunq; enim præceptum, quamuis præcisè per solam affirmationem datum esse videatur, id tamen tacitam continet negationem; ne videlicet ultra annum peccatorum confessionem, & ne vltra Pascha sacram Eucharistiæ communionem differamus. Cuiusmodi præcepta fuisse olim data nouimus, videlicet, vt Catechumeni in Paschate & Pentecoste baptisma susciperent: id est, ne vltra protraherent, & Iudeis fuit olim mandatum, vt primo mense anni Pascha colerent, hoc est ne vltra differrent: quod si primo mense impediti non celebrassent, id secundo mense fecissent. Palu. 4. dist. 17. q. 2. art. 5. in secundo casu, & d. 12. q. 1. ar. 5. concl. 1. Deinde ex c. cum Dilecti de Dolo & Contumacia, & l. cessus, §. sed ipse ff. de Receptis arbitris, colligitur, in hoc præcepto, vt Calendis Ianuarij Titius se in iudicio